

Të dhëna për organin që përgatit dokumentin e planifikimit	
Emri i dokumentit të planifikimit	PLANI KOMBËTAR PËR ENERGJI DHE KLIMATIK I REPUBLIKËS ËS MAQEDONISË SË VERIUT
Organi përgjegjës për përgaditjen e dokumentit të planifikimit	Ministria e Ekonomisë
Organi përgjegjës për vendim-marrjen e dokumentit të planifikimit	Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Të dhëna rreth hartuesit të dokumentit të planifikimit	
Emri i personit të autoruar për përgaditjen e dokumentit të planifikimit	- Valentina Stardelova - Vllastimir Trajkovski
Titulli i vendpunimit	- Udhëheqës i Sektorit të Energjisë - Këshilltar për lëndë djegëse të lëngëta dhe të ngurta
Të dhënat për kontakt të personit	- valentina.stardelova@economy.gov.mk 02/ 3093-446 - vlastimir.trajkovski@economy.gov.mk 02/ 3093 - 517

Të dhënat themelore për dokumentin e planifikimit			
Cili është rezultati i miratimit të dokumentit të planifikimit? (p.sh. detyrim ligjor apo ndonjë dispozitë tjetër).			
Përmbyshja e detyrimeve ndaj Komunitetit Evropian të Energjisë në përputhje me rekomandimin e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë (2018/1 / MC-EnC)			
A miratohet dokument i ri planifikimi apo bëhen ndryshime në atë ekzistues?			
Dokument i ri i planifikimit			
Nëse ndryshohet dokumenti ekzistues i planifikimit, tregoni emrin e dokumentit të vjetër të planifikimit dhe arsyet për ndryshimin e tij?			
/			
Dokumenti i planifikimit a përfshin fushë të përcaktuar nga neni 65 paragrafi 2 i Ligjit për mjedisin jetësor? Nëse përgjigja është PO specifikoni fushën			
Energjetikë			
A përcaktohet dokumenti i planifikimit nga rregullorja për strategjitë, planet dhe programet, përfshirë ndryshimet e atyre strategjive, planeve dhe programeve, për të cilat zbatohet detyrimisht procedura për vlerësimin e ndikimit të tyre në mjedisin jetësor, jetën dhe shëndetin e njerëzve. Nëse përcaktohet, shënoni pikën dhe vijën nën të cilën përcaktohet. (p.sh. neni 3, pika 1, reshti 5)			
Po ☒ Jo ☐	Artikulli: 3	Pika: 4	Linja: 1,2,3,4,5,6,7

Me dokumentin e planifikimit a planifikohet realizimi i projektit i cili është i paraparë me Dekretin për përcaktimin e projekteve dhe kriterëve në bazë të të cilave përcaktohet nevoja për kryerjen e procedurës për vlersimin e ndikimit në mjedisin jetësor. Në qoftë se përgjigja është positive shënoni se për çfarë proejkti bëhet fjalë
Po,
A përfshin dokumenti i planifikimit përdorimin e një fushe të vogël me rëndësi lokale siç përcaktohet në nenin 65 paragrafi 3 të Ligjit për mjedisin jetësor. Nëse përgjigja është PO,shënoni sipërfaqen e fushës dhe kuptimin e saj
Jo,
Të shënohet qëllimi i vendim marrjes të dokumentit të planifikimit dhe të përshkruhet qëllimi kryesor që do të merret.
Plani kombëtar i Energjisë dhe Klimës (PKEK) përcakton kontributet kombëtare të vendit në përputhje me qëllimet energjetike-klimatike të Bashkimit Europian dhe qëllimet e Unionit të Energjise , në periudhë dhjetë vjeçare.
Subjekti i dokumentit të planifikimit (p.sh. transporti, planifikimi hapësinor, etj.)
Energjia dhe klima. PKEK përshkruan masat dhe politikat e parashikuara të energjisë-klimës që do të zbatohen gjatë periudhës dhjetë vjeçare për të arritur qëllimet e propozuara kombëtare
Periudha për vendim marrjen e dokumentit të planifikimit
10 vite
Rishikim i planifikuar i dokumentit të planifikimit. Nëse planifikohet rishikim, për sa vite?
/
Hapësira ose fusha e përfshirë nga dokumenti i planifikimit. (p.sh. zona gjeografike, është mirë të bashkëngjitni një hartë)
Territori i Republikës së Maqedonisë së Veriut
Qëllimet dhe / ose qëllimet e propozuara që duhet të arrihen me zbatimin e dokumentit të planifikimit dhe nëse të njejtat përmbahen në një akt apo dokument
Po ☒ Jo ☐
A është bashkëngjitur kopje e qëllimeve
Po ☒ Jo ☐
Përmbledhje e ndikimeve në mjedisin jetësor (Të përcaktohet nëse zbatimi i dokumentit të planifikimit do të ketë ndikim të rëndësishëm në mjedisin jetësor, është e nevojshme të plotësoni pyetjet e mëposhtme si udhëzues për të përcaktuar ndikimin e rëndësishëm në efektet mjedisore, të cilat janë në përputhje me Dekretin për kriteret e bazuara mbi të cilat vendosin nëse dokumente të caktuara të planifikimit mund të kenë ndikim të rëndësishëm në mjedisin jetësor dhe shëndetin e njerëzve.)
Ndikimet e mundshme të dokumentit të planifikimit mbi mjedisin jetësor. Duke pasur parasysh se në situatën aktuale sektori i energjisë ka ndikimin më të madh në mjedisin jetësor (duke pasur parasysh që pjesa më e madhe në energjinë primare është nga lëndët djegëse fosile), zbatimi i dokumentit të planifikimit pritet të zvogëlojë lëshimin e gazrave serrë dhe emetimet e ndotësit në ajër (shembull: rreth 70% e masave dhe politikave të propozuara në PKEK, zvogëlojnë lëshimin e gazrave serrë me kosto specifike negative). Gjithashtu, realizimi i dokumentit të planifikimit pritet të zvogëlojë ndikimin në media të tjera dhe zonat e mjedisit jetësor (toka, ujërat nëntokësore dhe ujërat sipërfaqësore, gjenerimi i mbeturinave, biodiversiteti, shëndeti i njeriut)

Mundësia, kohëzgjatja, frekuenca dhe kthimi i ndikimeve;	Gjasat e ndikimit në mjedisin jetësor janë të caktuara, kohëzgjatja e ndikimit është në përpjesëtim me dinamikën e zbatimit të dokumentit të planifikimit, ndërsa frekuenca dhe kthimi i ndikimeve do të varet nga ndërveprimi i politikave dhe masave të propozuara me pesë dimensionet: Dekarbonizimi (përfshirë vendosjen e ripërtëritshme). Energji), Efikasiteti i Energjisë, Siguria e Energjisë, Tregu i Brendshëm i Energjisë, Kërkimi, Inovacioni dhe Konkurrenca.
Natyra kumulative e ndikimeve në mjedisin jetësor, jetës dhe shëndetit të njerëzve	Efektet pozitive kumulative mund të ndodhin duke përmirësuar cilësinë e ajrit të ambientit dhe duke zvogëluar emetimet e CO2 në mungesë të ndërtimit të minierave të reja të qymyrit, përdorimin e gazit natyror si një zëvendësues për qymyrin, përdorimin intensiv të BRE për prodhimin e energjisë elektrike dhe energjisë termike dhe në transportin dhe gazifikimin e vendbanimeve. Gjithashtu, në mungesë të ndërtimit të minierave të reja të qymyrit, ndikimi në ujëra nëntokësorë dhe sipërfaqësorë dhe zvogëlimi i ndotjes së tokës do të ulet në mënyrë kumulative. Prandaj, do të ketë reduktim të emëtimit të ndotësve në mjedisin jetësor, dhe kështu një ndikim pozitiv kumulativ në shëndetin e njerëzve. Zbatimi i Planit do të çojë në ndikim pozitiv kumulativ në elementet e zhvillimit socio-ekonomik (rritja ekonomike, ngritja e standardit të jetesës, punësimeve etj.)
Natyra ndërkufitare e ndikimeve;	Ndikimet ndërkufitare priten, veçanërisht si rezultat i zhvillimit të infrastrukturës ndërkufitare të gazit natyror në mënyrë që të diversifikojnë rrugët e furnizimit dhe të rrisin konkurrencën e tregut, si dhe ndërlidhet ndërkufitare të energjisë elektrike për akses të përbashkët në tregjet e energjisë elektrike, efikasitetin e energjisë dhe zhvillimi i rinovueshëm. Ndikimet negative do të shprehen në fazën e realizimit (ndërtimit) të këtyre ndërlidhjeve.
Rreziqet për jetën dhe shëndetin e njerëzve dhe mjedisin jetësor (p.sh. si rezultat i fatkeqësive);	Gjatë zbatimit të dokumentit të planifikimit, rreziqet për jetën dhe shëndetin e njeriut dhe mjedisin jetësor janë të mundshme. Kushte të tilla shprehen në fazat e ndërtimit dhe në fazën operacionale të sistemeve për prodhimin e energjisë elektrike (hidrocentrale) dhe energjisë së nxehtësisë (impianetet e ngrohjes), sistemet për transportin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike, gazit natyror (linjat e transmetimit, tubacionet e gazit), dhe në të gjitha ato masa që lidhen me menaxhimin e energjisë në industritë prodhuese.
Shtrirja dhe përmasat hapësinore e ndikimeve (zona gjeografike dhe madhësia e popullsisë që do të preken).	Dokumenti i planifikimit ka rëndësi kombëtare dhe do të zbatohet në të gjithë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Ndikimet e mundshme ekonomike dhe sociale që do të shkaktonte dokumenti i planifikimit si:	

<p>Për sa i përket efikasitetit të energjisë, Maqedonia e Veriut do të rrisë kursimet në konsumin primar dhe përfundimtar të energjisë. Projektioni me politikat aktuale tregon se konsumi i energjisë primare do të rritet me 38% dhe konsumi i energjisë përfundimtare do të rritet me 55%, si rezultat i rritjes së vazhdueshme ekonomike.</p> <p>Me realizimin e dokumentit të planifikimit, do të arrihen përfitime të konsiderueshme sociale, të cilat do të reflektohen në mbajtjen e vendeve ekzistuese të punës dhe krijimin e vendeve të reja të punës, të cilat do të realizohen duke rritur investimet e sipermarrjeve, veçanërisht në energji dhe industri. (shembull: me zbatimin e masave nga skenari WAM, - skenari me masa shtesë, në 2035 mund të krijohen 10,000 punë të gjelbërta, ndërsa në skenarin WEM - Skenari me masat ekzistuese), në 2030 mund të jenë maksimumi 5,200 vende pune vendet e krijuara.</p> <p>Disa nga politikat dhe masat e parashikuara në Plan synojnë të zhdukin varfërinë energjetike dhe do të kontribuojnë në mbrojtjen e konsumatorëve, veçanërisht të konsumatorëve të cenueshëm dhe të varfër të energjisë.</p>	
<p>Vlera dhe cenueshmëria e zonës që do të ndikohet nga miratimi i dokumentit të planifikimit: Dokumenti i planifikimit i referohet të gjithë vendit dhe tërë territorit të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Vlera dhe cenueshmëria e pjesëve të caktuara të territorit, përkatësisht zona të caktuara që do të preken nga miratimi i dokumentit të planifikimit, do të konsiderohen në varësi të aktivitetit (politika dhe / ose masa) që do të ndërmerren brenda fushës përkatëse.</p>	
<p>Karakteristikat e veçanta natyrore ose trashëgimia kulturore</p>	<p>Duke marrë parasysh që dokumenti i planifikimit i referohet të gjithë territorit të Shtetit, nëse gjatë realizimit të tij në periudhën e planifikuar për dhjetë vite mbulohen fushat me karakteristika të veçanta natyrore ose trashëgimi kulturore, të gjitha masat ligjore të përshkruara do të zbatohen për mbrojtjen e tyre.</p>
<p>Tejkalimi i standardeve të cilësisë së mjedisit jetësor ose vlerave kufitare</p>	<p>Të gjitha politikat dhe masat e propozuara në PKEK harmonizohen me një numër ligjesh dhe aktesh nënligjore në fushën e mjedisit, në mënyrë që Plani të mos parashikojë aktivitete, që do të thote se politikat dhe masat që do të çonin në tejkalimin e standardeve të cilësisë së mjedisit jetësor ose vlerat kufitare.</p>
<p>Përdorimi intensiv i tokës</p>	<p>Politikat dhe masat e parashikuara në PKEK në forma të ndryshme analizojnë pjesët e planit që kanë të bëjnë me përdorimin intensiv të tokës.</p>
<p>Ndikimet në zonat ose peisazhet që kanë njohur statusin e fushave të mbrojtura kombëtare ose ndërkombëtare</p>	<p>Dokumenti i planifikimit i referohet të gjithë territorit të Shtetit. Nëse gjatë zbatimit të tij në periudhën e planifikuar përfshihen zona ose peizazhe që kanë njohur statusin e zonave të mbrojtura kombëtare ose ndërkombëtare, të gjitha masat ligjore të përshkruara do të zbatohen për mbrojtjen e atyre zonave ose peizazheve.</p>
<p>Shpjegoni shkallën në të cilën dokumenti i planifikimit përcakton kornizën për zbatimin e projekteve dhe aktiviteteve të tjera, për sa i përket vendndodhjes, natyrës, madhësisë dhe kushteve të punës ose sipas përcaktimit të burimeve:</p> <p>Në këtë plan, 63 politika dhe masa specifike janë propozuar për të arritur qëllimet e përcaktuara (qëllimet janë të bashkëngjitura) për secilën nga pesë dimensionet. Zbatimi i dokumentit të planifikimit është një realizim i politikave dhe masave të propozuara, të cilat do të kërkojnë ndërtimin e objekteve për prodhimin, transmetimin, shpërndarjen, përdorimin e energjisë, etj. Prandaj, do të ketë nevojë për të zbatuar projekte dhe aktivitete të tjera, për sa i përket vendndodhjes, natyrës, madhësisë dhe kushteve të punës ose sipas përcaktimit të burimeve.</p>	

Shpjegoni mjedisin pranë projektit, pra aktivitetin që është planifikuar të zbatohet me dokumentin e planifikimit në lidhje me ndikimet e mundshme në mjedisin jetësor. (p.sh. plani parashikon ndërtimin e ndërtesave të banimit pranë zonës industriale, shpjegoni nëse zona industriale do të ketë ndikim në mjedisin e projekteve të planifikuara të banimit):

Dokumenti i planifikimit i referohet të gjithë vendit dhe tërë territorit të Republikës së Maqedonisë së Veriut

Shpjegoni rëndësinë e dokumentit të planifikimit për përfshirjen e aspektit të mbrojtjes së mjedisit jetësor, veçanërisht në drejtim të promovimit të zhvillimit të qëndrueshëm:

(Tregoni nëse vëllimi i dokumentit të planifikimit kontribuon në qëndrueshmërinë dhe zvogëlimin e problemeve mjedisore. Për shembull, një plan infrastrukture mund të ketë një ndikim më të madh në mjedis sesa një kurrikul arsimor).

PKEK është përcaktuar nga Rregullorja (BE) 2018/1999 mbi Qeverisjen e Bashkimit të Energjisë dhe Veprimet Klimatike (për shkurt, Rregullorja e Menaxhimit). Rregullorja e qeverisjes është pjesë e paketës "Energjia e Pastër për të gjithë Evropianët".

Plani Kombëtar i Energjisë dhe Klimës për periudhën 2021-2030 do t'i mundësojë vendit të planifikojë politikën, qëllimet dhe masat e tij në lidhje me klimën dhe energjinë në një mënyrë të integruar në përputhje me rekomandimin 2018/1 / MC-EnC nga Këshilli i Komunitetit të Energjisë

Cilat çështje mjedisore janë të rëndësishme për dokumentin e planifikimit? Përshkruani pse ato janë të rëndësishme dhe përshkruani natyrën dhe seriozitetin e tyre.

(Shpjegoni problemet që zbatimi i dokumentit të planifikimit mund të shkaktojë ose të çojë në rritjen e tyre, problemet që mund të ngadalësojnë zbatimin e tij, si dhe problemet që zbatimi i dokumentit të planifikimit mund të zgjidhë ose zvogëlojë.)

Problemet mjedisore në fushën e energjisë dhe klimës janë të rëndësishme për dokumentin e planifikimit. Këto probleme janë të rëndësishme sepse sektori i energjisë ka ndikimin më të madh në mjedis duke çuar në ndryshimin e klimës në nivel lokal dhe global.

Shpjegoni se si dokumenti i planifikimit I cili është në shqyrtim është I lidhur me dokument tjetër të planifikimit në hierarkinë e planifikimit. Jepni emrin e atij dokumenti të planifikimit dhe renditni ndikimet kryesore të atyre dokumenteve të planifikimit në mjedisin jetësor. Identifikoni ndryshimet në vendimet kryesore të marra me dokumentin e planifikimit në fjalë dhe dokumentet e tjera të planifikimit që janë vlerësuar ose do të vlerësohen.

Baza për përgatitjen e PKEK është Strategjia për Zhvillimin e Energjisë në Republikën e Maqedonisë deri në vitin 2040. Përveç kësaj strategjie, PKEK ka të bëjë me dokumentet e mëposhtme të planifikimit:

- Strategjia e Zhvillimit të Energjisë në Republikën e Maqedonisë së Veriut deri në vitin 2040
- •Strategjia për shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë në RMV deri në vitin 2020
- Strategjia për adaptimin e sektorit shëndetësor ndaj ndryshimit të klimës në RMV dhe
- Planin e Veprimit
- Strategjia e eficiencës së energjisë së R.së Maqedonisë
- Plani i veprimit për energjinë e rinovueshme të Republikës së Maqedonisë deri në vitin 2025 dhe vizioni deri në vitin 2030
- Plani i tretë i veprimit për eficiencën e energjisë në Republikën e Maqedonisë
- Strategjia e Arsimit për 2018-2025 dhe Plani i Veprimit
- Programi Rajonal i Eficiencës së Energjisë (REEP) për Ballkanin Perëndimor:
- Traktati nga Parisi në Konventën Kuadër të KB për Ndryshimet Klimatike,
- Kontributet e Përcaktuara Kombëtare të Planifikuara (Nationally Determined Contributions, NDC) –
- Kontributet kombëtare në zbutjen e ndryshimeve klimatike Raporti i Tretë Kombëtar në Konventën Kuadër të KB për Ndryshimet Klimatike /
- Plani i Tretë Kombëtar i Ndryshimit të Klimës
- Strategjia Kombëtare për Zhvillim të Qëndrueshëm të Republikës së Maqedonisë 2009 - 2030
- Strategjia e mjedisit jetësor dhe ndryshimit të klimës 2014 – 2020
- Plani kombëtar i rishikuar dhe i konsoliduar për zvogëlimin e emetimeve (VSM) të dioksidit të squfurit (so₂), oksideve të azotit (nox) dhe pluhurit nga impiantet ekzistuese të mëdha të djegies në Republikën e Maqedonisë
- Strategjia Kombëtare për Mbrojtjen e Natyrës (2017 - 2027)
- Strategjia Kombëtare e Biodiversitetit me Planin e Veprimit (2020-2050)
- Strategjia Kombëtare e Ujit (2012 - 2042)
- Strategjia e Menaxhimit të Mbetjeve në Republikën e Maqedonisë (2008 - 2020)
- Programi i Reformës Ekonomike 2018 – 2020
- Strategjia Kombëtare për Uljen e Varfërisë dhe Përrjashtimit Social në R. Maqedoni (2010 - 2020)
- Strategjia Kombëtare për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural për periudhën 2014 - 2020
- Strategjia fiskale e R.së Maqedonisë për 2019-2021
- Strategjia Kombëtare e Transportit 2018-2030
- Strategjia Kombëtare e Sigurisë Kibernetike
- Plani i veprimit Siguria Kibernetike MK
- Strategjia e Rindërtimit / Rivitalizimit e Rrjetit të Transmetimit
- Strategjia industriale e Republikës së Maqedonisë 2018 - 2027

Dokumenti i planifikimit PKEK do të shpjegojë më në detaje ndikimet kryesore të këtyre dokumenteve të planifikimit në mjedisin jetësor.

Nëse ndikimet e mundshme të vendimeve kryesore në dokumentin e planifikimit janë vlerësuar ose janë konsideruar tashmë në dokumente të tjera të planifikimit në një fazë të hershme, përmbledhni përfundimet kryesore të këtij vlerësimi dhe mënyrën se si ato konkluzione janë përdorur në procesin e vendimmarrjes. Përshkruani nëse vlerësimi i kryer më parë është bërë në përputhje me njohuritë më të fundit mbi ndikimet në mjedis, në mënyrë që të mund ta përdorni atë në procesin e miratimit të dokumentit ekzistues të planifikimit.

Për dokumentin e planifikimit Strategjia për Zhvillimin e Energjisë në Republikën e Maqedonisë deri në vitin 2040, e cila është baza për përgatitjen e PKEK, është bërë një Vlerësim Strategjik: në të thuhet se: Strategjia është një kornizë për zhvillimin e qëndrueshëm të energjisë në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe do të kontribuojë në përmirësimin e ndjeshëm të cilësisë së mjedisit jetësor. Analiza e qëllimeve të vendosura në Strategjinë e Zhvillimit të Energjisë të Republikës së Maqedonisë së Veriut deri në vitin 2040 nuk njeh mospërputhje me dokumentet strategjike kombëtare në lidhje me mjedisin jetësor.

Moszbatimi i Strategjisë do të shkaktojë trend të vazhdueshëm të ndotjes së ajrit nga përdorimi i lëndëve djegëse fosile; rritja e emetimeve të gazrave serrë; mosrealizimi i projekteve për modernizimin dhe rivitalizimin e instalimeve që janë burim i gazrave serrë; vetëm objektet ekzistuese të minierave që nuk përputhen plotësisht me kërkesat e rregullave të PKIN do të mbeten në përdorim; mungesa e aktiviteteve për prodhimin e energjisë nga burimet e rinovueshme dhe gazit natyror; vazhdimi i barrës për mjedisin në të gjitha mediat dhe fushat; do të ndikojë negativisht në shëndetin e popullatës; prodhimi i energjisë dhe nxehtësisë do të mbetet në nivelet aktuale; varësia e shtuar e vendit nga importet e energjisë elektrike dhe rritja e çmimit të energjisë elektrike për shkak të pamundësisë për të përmbushur nevojat e ardhshme për qymyr shtëpiak; mungesa e përfitimeve ekonomike për popullatën (trend i zgjatur i papunësisë, varfërisë, migrimit, uljes së nivelit të lindjeve, etj.)

Zbatimi i Strategjisë, përveç sigurimit të sigurisë dhe stabilitetit në furnizimin me energji të nevojshme, do të përmirësojë shumë situatën socio-ekonomike të qytetarëve dhe do të çojë në përmirësimin e shëndetit të tyre.

Bazuar në vlerësimin e ndikimit, mund të konkludohet se zbatimi i Strategjisë do të shkaktojë:

- një numër i konsiderueshëm i ndikimeve pozitive në mjedis, veçanërisht në: përmirësimin e cilësisë së ajrit (zvogëlimin e emetimeve të gazeve serë), ujë dhe tokë,
- ndikime negative janë të mundshme në sektorin e prodhimit të energjisë elektrike nga lëndët djegëse fosile në termocentralet dhe burimet e ripërtëritshme në fushën e biodiversitetit,
- Ndikimet negative në sektorin e qymyrit, në arritjen e qëllimeve më specifike mjedisore (mbrojtja e peizazhit, biodiversiteti, toka bujqësore dhe pyjore, erozioni i tokës, ujërat sipërfaqësorë dhe nëntokësorë, cilësia e ajrit dhe mbeturinat),
- duke aplikuar masat e duhura, ndikimet do të zbuten dhe minimizohen

Strategjia e Zhvillimit të Energjisë e Republikës së Maqedonisë së Veriut deri në vitin 2040 ofron bazë të mirë për arritjen e qëndrueshmërisë e mjedisit jetësor, veçanërisht me skenarin e gjelbër.

Gjatë përgatitjes së Programit për zbatimin e Strategjisë së Zhvillimit të Energjisë të Republikës së Maqedonisë së Veriut deri në vitin 2040, rekomandohet që të lihen zonat e mbrojtura kombëtare, si dhe zonat e propozuara për mbrojtje (Rrjeti Kombëtar i Zonave të Mbrojtura, Emerald, Natura 2000.).

Rekomandohet që zbatimi i Strategjisë të bëhet njëkohësisht me zbatimin e masave dhe planit të monitorimit të propozuar në këtë Raport të Vlerësimi Strategjik të mjedisit jetësor.

Nëse ndikimet e mundshme të vendimit kryesor në këtë dokument planifikues do të vlerësohen në fazë të mëvonshme të planifikimit të nivelit më të ulët, ju lutemi tregoni se si do të siguroheni që ndikimet e identifikuar në këtë fazë të dokumentit të planifikimit të merren parasysh kur merrni vendimin në faza e mëvonshme (p.sh. një vlerësim strategjik kryhet në një plan urbanistik që parashikon ndërtimin e një objekti që i nënshtrohet një procedure të vlerësimit të ndikimit në mjedisin jetësor).

Për projektet dhe aktivitetet e ardhshme që do të duhet të zbatohen si rezultat i zbatimit të këtij dokumenti të planifikimit, nëfazë të mëvonshme të planifikimit të nivelit më të ulët, do të bëhet analizë e veçantë për secilin prej këtyre projekteve në drejtim të përcaktimit të vendimit nëse do të jetë e nevojshme për VSM / VNM / Përgatitet një detaj për mbrojtjen e mjedisit. Sipas Ligjit për Mjedisin, gjatë zbatimit të këtyre projekteve dhe aktiviteteve individuale, është e nevojshme të merren parasysh ndikimet e identifikuar në këtë fazë të miratimit të dokumentit të planifikimit. Prandaj, konkluzionet e kësaj VSM dhe masat dhe rekomandimet e propozuara duhet të jenë udhëzime detyruese për planifikimin dhe dokumentimin pasues.

DEKLARATË	Ne deklarojmë që të dhënat e dhëna në këtë formë janë të sakta, të vërteta dhe të plota.
Funksioni, emir, mbiemri dhe nënshkrimi i personit që mban dokumentin e planifikimit në emër të organit	Kreshnik Bekteshi Ministër
Data Vendi Shkup	M.P.

SHTOJCË : Qëllimet kryesore

	Qëllimet kryesore (2030)
Dekarbonizimi (emetimet dhe zvogëlimi i emisioneve të gazrave serrë)	82% zvogëlimi i emetimeve neto të GHG krahasuar me nivelin e vitit 1990.
	66% zvogëlimi i emetimeve në sektorin e energjisë (kryesisht me mbylljen e TC Oslojeve në qymyr në 2021 dhe TC Manastir pas 2027)
	45% rritja e emetimeve në proceset industriale dhe sektori i përdorimit të produkteve (IPKP)
	29% ulja e emisioneve në sektorin e bujqësisë
	95% zvogëlimi i emetimeve duke rritur fondin pyjor në "SHDUZ"
	21% zvogëlimi i emetimeve në sektorin e mbetjeve
Dekarbonizimi (Energji e rinovueshme)	38% pjesa në konsumin neto të energjisë përfundimtare
	66% pjesa në prodhimin bruto të energjisë elektrike
	45% pjesa në konsumin e energjisë bruto përfundimtare për ngrohje dhe ftohje
	10% në konsumin përfundimtar të energjisë në transpo
E fikasitet i energjisë	20.8% kursimet në konsumin përfundimtar të energjisë krahasuar me skenarin BAU
	34.5% kurseni konsumin primar të energjisë krahasuar me skenarin BAU
	Krijimi i një platforme monitorimi dhe verifikimi deri në vitin 2021
	Zhvillimi i një Strategjie për Rindërtimin e Ndërtesave
	19% kursimet në konsumin përfundimtar të energjisë në sektorin e transportit krahasuar me BAU
Siguria e energjisë	59%: Importoni varësinë e energjisë, kryesisht përmes
	• Pëmbushja e objektivave të "OIE" dhe "EE"
	• Krijimi i vazhdueshëm i një klime investimi më të favorshme për BRE
	• Mirëmbajtja dhe përmirësimi i vazhdueshëm i rrjeteve të transmetimit dhe shpërndarjes
	• Rritja e numrit të prodhuesve-konsumatorë

	<ul style="list-style-type: none"> • Krijimi i një sistemi të garancive të origjinës që do të rrisë vlerën e projekteve të "OIE" <p>Rritja e diversifikimit të burimeve të energjisë dhe furnizimit nga vendet e treta përmes: qëlimeve të "OIE"-ve</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ndërtimi i rrjeteve shtesë të interkoneksionit me Greqinë, Kosovën * dhe Serbinë <p>Rritja e fleksibilitetit të sistemit kombëtar të energjisë përmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zbatimi i bilancit të tregut të energjisë • Ndërtimi i termocentraleve hidroelektrike (përfshirë kthyeshëm) ose termocentraleve me gaz (përfshirë termocentralet) • Ndërtimi i termocentraleve të biomasës dhe biogazit • Zbatimi i opsioneve të qëndrueshme të përgjigjes së kërkesës, duke përfshirë "automjetet e rrjetit", "shndërrimin e energjisë elektrike nga BRE në termike" dhe "ruajtjen në bateri"
<p>Tregu i brendshëm i energjisë</p>	<p>Mbajtja e një niveli të lartë të ndërlidhjes;</p> <p>Mirëmbajtja dhe azhurnimi i strukturës së transmetimit të energjisë përmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Përfundimi i projektit tashmë të filluar për ndërlidhjen elektrike Manastir-Elbasan deri në vitin 2023. • Zbatimi i projekteve për ndërtimin e rrjetit të gazit natyror me Greqinë, Kosovën * dhe Serbinë • Rritja e aksesit në rrjetin e transmetimit të gazit natyror, veçanërisht për konsumatorët industrialë <p>Rritja e integritetit të tregut përmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vendosja më shpejt e ditës së tregut paraprakisht • Bashkimi me IBEX (dita e tregut bullgar paraprakisht) dhe pjesëmarrja në nismën për krijimin e një tregu rajonal të energjisë elektrike • Rritja e nivelit të përgjigjes së kërkesës • Rritja e numrit të konsumatorëve që mund të ofrojnë shërbime balancuese dhe grumbullues • Rritja e kapacitetit të ruajtjes së energjisë <p>Reduktimi i nivelit të varfërisë energjetike përmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sigurimi i zbatimit të dispozitave për mbrojtjen e konsumatorëve (konsumatorë të cenueshëm) nga furnitorët • Inkurajimi i instalimit të kolektorëve termikë diellorë për ujë të nxehtë, veçanërisht për konsumatorët e ndjeshëm • Zhvillimi i programeve vjetore për konsumatorët në nevojë me rritjen e duhur të intensitetit të masave, bazuar në nevojat vjetore • Futja e "varfërisë energjetike" si term në ligjet përkatëse
<p>Kërkimi, zhvillimi dhe konkurrenca</p>	<p>Rritja e fondeve për kërkime dhe inovacione, promovimi i teknologjive të energjisë së pastër dhe përmirësimi i konkurrencës përmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ridrejtimi i më shumë fondeve kombëtare në shkencë • Aktivitetet e Kërkimit dhe Inovacionit të Energjisë dhe Klimës (R&I) • Rritja e aksesit në programet e financimit të BE për kërkimin dhe inovacionin (të tilla si Horizon Europe, pasardhësi i Horizon 2020) dhe donatorë të tjerë ndërkombëtarë • Përshtatja e programeve mësimore për t'iu përgjigjur trendeve të tranzicionit të energjisë në të gjitha nivelet e arsimit • Promovimi i teknologjive "OIE" dhe "EE" në sektorin e transformimit të energjisë dhe në sektorin industrial, paralelisht me elektrizimin e sektorëve të ngrohjes dhe ftohjes dhe në transport • Zhvillimi dhe miratimi i një Strategjie Smart Specializimi • Inkurajoni dhe mbështesni ndërmarrjet e vogla dhe të mesme për të diversifikuar portofolin e tyre të shërbimeve dhe produkteve në "OIE" dhe "EE" duke siguruar mekanizmat e duhur financiarë dhe teknikë